

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

AAA
XXX
XXX
XXX

Dato: 7. september 2000
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1999/1220/431-5
Sagsbeh.: USJ

Ved brev af 14. oktober 1999 har De, der er medlem af Faaborg Byråd, rettet henvendelse til indenrigsministeren vedrørende Tilsynsrådet for Fyns Amts udtalelse af 30. august 1999 om blandt andet to byrådsmedlemmers habilitet i forbindelse med Faaborg Byråds beslutning om flytning af kommunens annoncering fra Faaborg Tidende til Ugeavisen Faaborg. De omhandlede byrådsmedlemmer er medlemmer af repræsentantskabet i Aktieselskabet Svendborg Avis. Aktieselskabet Svendborg Avis ejer Ugeavisen Faaborg. Tilsynsrådet har udtalt, at rådet ikke finder grundlag for at tilsidesætte Faaborg Byråds skøn over, at medlemskabet af repræsentantskabet ikke begrunder inhabilitet, som værende klart i strid med lovgivningen.

Indenrigsministeriet har nu færdigbehandlet sagen.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at ministeriet ikke har grundlag for at fastslå, at Tilsynsrådet for Fyns Amt med rådets udtalelse af 30. august 1999 har tilsidesat lovgivningen.

Her følger først en gennemgang af sagens baggrund og derefter en nærmere begrundelse for Indenrigsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund:

Ved brev af 16. december 1998 klagede redaktøren for Faaborg Tidende til Tilsynsrådet for Fyns Amt i anledning af Faaborg Byråds beslutning om flytning af kommunens annoncering fra Faaborg Tidende til Ugeavisen Faaborg. I klagen var blandt andet anført, at BBB og CCC, begge X-parti, på trods af, at begge er medlemmer af repræsentantskabet i det selskab, der er eneejer af UgeAvisen Faaborg, havde nægtet at erklære sig inhabile ved byrådets behandling af spørgsmålet om Faaborg Kommunes annoncering.

Ved brev af 25. januar 1999 til Faaborg Byråd anmodede Tilsynsrådet for Fyns Amt om en udtalelse i sagen.

Ved brev af 3. februar 1999 til Tilsynsrådet for Fyns Amt anførte Faaborg Kommune blandt andet følgende:

"Med hensyn til Faaborg Tidendes klage over at to byrådsmedlemmer nægtede at erklære sig inhabile ved Byrådets behandling af sagen på trods af deres medlemskab af repræsentantskabet for Fyns Amts Avis [er rettelig Aktieselskabet Svendborg Avis, der ejer Fyns Amtsavis (og Ugeavisen Faaborg)], skal kommunen bemærke, at man er af den opfattelse, at medlemskab af repræsentantskab modsat poster i selskabsbestyrelser mv. ikke begrundet inhabilitet, da medlemskabet har den særlige karakter, at medlemmerne ikke har indflydelse på den daglige ledelse af selskabet. Det følger af aktieselskabsloven, at repræsentantskabet skal føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender. Vedtægterne kan bestemme, at bestyrelsen så vidt muligt på forhånd skal gøre repræsentantskabet bekendt med visse nærmere angivne foranstaltninger, der ikke omfattes af den daglige ledelse. Vedtægterne kan endvidere bestemme, at valg af bestyrelse og fastsættelse af bestyrelsesmedlemmers vederlag foretages af repræsentantskabet. Andre beføjelser kan ikke tillægges repræsentantskabet."

Efter at have indhentet en udtalelse fra Faaborg Tidende og Faaborg Kommune udtalte Tilsynsrådet for Fyns Amt ved brev af 30. august 1999 blandt andet følgende:

"Ifølge § 14, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sags udfald, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen. ...

Formålet med habilitetsregler er først og fremmest at forebygge usaglige afgørelser. Den kommunale styrelseslov indeholder imidlertid ikke en nærmere angivelse af, hvornår inhabilitet foreligger, og habilitetsspørgsmålet må derfor afgøres i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, jfr. herved kapitel 2 i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985).

I lovens § 3, stk. 1, nr. 3, bestemmes det, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende deltager i ledelsen af, eller i øvrigt har nær tilknytning til et selskab, en forening, eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.

Det fremgår heraf, at det ikke er enhver interesse i sagens udfald, der bevirker inhabilitet, men kun en særlig interesse.

Tilsynsrådet har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Faaborg byråds skøn over, at de 2 byrådsmedlemmers medlemskab af repræsentantskabet for Fyns Amts Avis ikke begrundet inhabilitet som værende klart i strid med lovgivningen.

Herved har tilsynsrådet lagt vægt på, at de af byrådet anførte skønselementer efter tilsynsrådets opfattelse ikke er i strid med lovgivningen.

Det tilsyn, som de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder udøver med primærkommunerne i henhold til § 47, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, er et legalitetstilsyn. Det betyder, at tilsynsrådene kun kan gribe ind over for et byråds handlinger eller undladelser, hvis de klart er i strid med lovgivningen."

I Deres brev af 14. oktober 1999 til indenrigsministeren anførte De blandt andet følgende:

"Tilsynsrådet anfører i sin afgørelse, at medlemskab af et repræsentantskab ikke begrundet inhabilitet som værende **klart i strid** med lovgivningen?"

Jeg finder, at problemstillingen bør tydeliggøres.

Medlemskab af et repræsentantskab betinger som udgangspunkt, at man enten har aktionær- kunde- eller leverandørrelationer - altså en objektiv økonomisk interesse i et selskab eller en organisation.

Hvorfor skulle man ellers deltage heri?

Det er således ikke alene et spørgsmål om, at et repræsentantskab fører et tilsyn med en direktion eller bestyrelses forvaltning af en virksomhed.

I den vedlagte afgørelse drejer det sig om 2 byrådsmedlemmer, der som aktionærer er medlemmer af selskabets repræsentantskab, som også vælger medlemmerne til selskabets bestyrelse.

Tilsynsrådets afgørelse virker mildest talt ikke umiddelbart logisk."

Ved brev af 19. november 1999 til Tilsynsrådet for Fyns Amt anmodede Indenrigsministeriet om en udtalelse i sagen.

Ved brev af 26. november 1999 til Faaborg Byråd anmodede Tilsynsrådet for Fyns Amt om en udtalelse.

Ved brev af 23. december 1999 til Tilsynsrådet for Fyns Amt oplyste Faaborg Kommune følgende:

"Det skal ... oplyses, at Fyns Amts Avis er ene-ejer af Ugeavisen Faaborg, og at både BBB og CCC hver ejer 1 aktie pålydende 100 kr. i Fyns Amts Avis [er rettelig Aktieselskabet Svendborg Avis, der ejer Fyns Amtsavis (og Ugeavisen Faaborg)]. Fyns Amts Avis har oplyst, at aktierne bliver handlet mellem 300 og 400 kr.

De beder endvidere kommunen oplyse, hvorvidt Byrådet behandlede spørgsmålet om inhabilitet i forbindelse med beslutningen om tildeling af kommunens annoncering efter udbud.

I den konkrete sag, som har givet anledning til inhabilitetsdiskussionen, udbud af kommunens egentlige annoncering, har Økonomiudvalget beslutningskompetencen. I forbindelse med Økonomiudvalgets behandling af sagen den 30. september 1998 blev inhabilitetsproblematikken fremført af AAA, men blev i øvrigt ikke drøftet mere indgående, og der blev ikke foretaget afstemning om inhabilitetsspørgsmålet. Heri ligger implicit, at ingen af udvalgsmedlemmerne må have været af den opfattelse, at der var grundlag for at kræve en afstemning om inhabilitetsspørgsmålet.

Hvad angår selve udbudssagen besluttede et flertal i udvalget (kun AAA var i mod), at opgaven på baggrund af de indkomne bud skulle tilfalde Ugeavisen Faaborg. AAA brugte herefter sin standsningsret efter den kommunale styrelseslovs § 23 til at forlange sagen indbragt for Byrådet til afgørelse.

Sagen blev herefter behandlet på Byrådets møde den 9. december 1998. Hvad angår inhabilitetsspørgsmålet skete det samme som i Økonomiudvalget: Inhabilitetsproblematikken blev fremført af AAA, men blev i øvrigt ikke drøftet mere indgående, og der blev ikke forlangt afstemning om inhabilitetsspørgsmålet.

Med hensyn til beslutningen i selve udbudssagen, blev denne sat under afstemning, hvor 14 stemte for at antage Ugeavisens tilbud, 3 stemte imod, og 4 stemte hverken for eller imod.

Kommunen finder i øvrigt anledning til at bemærke, at kommunens administration før møder i udvalg og byråd foretager en vurdering af eventuelle inhabilitetsspørgsmål, og at man i denne sag simpelthen ikke har været i tvivl om de pågældendes habilitet, hvorfor man ikke har fundet anledning til, at problematikken blev drøftet nærmere i henholdsvis Økonomiudvalg og Byråd.

Mere generelt finder kommunen, at såfremt de pågældende skulle være inhabile alene på grund af medlemskab af et repræsentantskab, vil det få helt uoverskuelige konsekvenser for arbejdet i de demokratisk valgte råd og nævn, da et stort antal folkevalgte beklæder sådanne poster."

Ved brev af 12. januar 2000 til Indenrigsministeriet henholdt Tilsynsrådet for Fyns Amt sig til tilsynsrådets udtalelse af 30. august 1999.

De har i breve af 25. november 1999, 14. februar og 5. juli 2000 fremsendt yderligere bemærkninger til Indenrigsministeriet.

Vedtægterne for Aktieselskabet Svendborg Avis indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

"§ 1. ...

Selskabet kan deltage som ansvarlig interessent i anden virksomhed med eller uden begrænset ansvar, i aktieselskaber eller andre økonomiske virksomheder, for så vidt bestyrelsen med repræsentantskabets godkendelse indstiller dette til generalforsamlingens vedtagelse, og for så vidt deltagelse i sådan virksomhed skønnes at have væsentlig betydning for selskabets administrative, tekniske eller redaktionelle funktioner.

§ 7. ...

Endvidere er bestyrelsen pligtig at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, dels på begæring af selskabets revisor eller repræsentantskabet ...

§ 10. Generalforsamlingen er selskabets højeste myndighed. Den vælger af sin midte et repræsentantskab bestående af 45 personer til at føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender. Til medlemmer af repræsentantskabet vælger a-aktionærerne 25 og b-aktionærerne 20 personer inden for hver aktiegruppe.

...

Repræsentantskabet holder møde mindst én gang om året eller så ofte, bestyrelsen finder det ønskeligt. ...

Alle beslutninger i repræsentantskabet bortset fra valg af suppleanter og valg til bestyrelsen træffes ved simpel stemmeflerhed af det samlede repræsentantskab.

§ 11. Repræsentantskabet vælger selskabets bestyrelse. ...

...

Bestyrelsen vælger en direktion, der varetager selskabets daglige ledelse. ...”

Tilsynsrådet for Fyns Amt har telefonisk oplyst til Indenrigsministeriet, at Aktieselskabet Svendborg Avis er eneejer af Ugeavisen Faaborg. Tilsynsrådet har endvidere oplyst, at BBB og CCC ejer hver én aktie i Aktieselskabet Svendborg Avis pålydende 100 kr., og at der er 1800 aktionærer i Aktieselskabet Svendborg Avis. Ingen af aktionærerne har bestemmende indflydelse. Tilsynsrådet har endvidere oplyst, at repræsentantskabet vælger bestyrelsen ved simpelt flertal.

Indenrigsministeriets udtalelse:

Det tilsyn, som de for hvert amt nedsatte tilsynsråd udøver over for kommunerne, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999).

Tilsynsrådernes tilsyn omfatter ikke spørgsmål om, hvorvidt kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller spørgsmål vedrørende principperne for god forvaltningsskik.

Det tilsyn, som Indenrigsministeriet udøver over for de for hvert amt nedsatte tilsynsråd, er ligeledes et retligt tilsyn. Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådernes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse, eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61a i lov om kommunernes styrelse.

§ 14, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har følgende ordlyd:

”Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen.”

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at et medlem af kommunalbestyrelsen kan have en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen. Afgørelsen af, om det pågældende medlem har en sådan interesse i sagen, skal i sager, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse af forvaltningsmyndighed eller indgås kontraktsforhold og lignende privatretlige dispositioner, vurderes i henhold til forvaltningslovens bestemmelser om inhabilitet, jf. § 2, stk. 1 og 2, i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985 som senest ændret ved lov nr. 347 af 6. juni 1991).

§ 3, stk. 1, nr. 1 og nr. 3, og § 3, stk. 2 og 3, i forvaltningsloven har følgende ordlyd:

”§ 3. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Stk. 3. Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag. "

Afgørelsen af inhabilitetsspørgsmål beror på et skøn, hvor flere forskellige hensyn skal afvejes. Det antages, at den pågældende er afskåret fra at deltage i en sags behandling, hvis vedkommende har et sådant forhold til sagen eller dens parter, at det ud fra en generel vurdering er egnet til at vække tvivl om, hvorvidt den pågældende vil kunne behandle sagen på upartisk måde.

En beslutning om at anse et kommunalbestyrelsesmedlem for inhabilt indebærer således ingen tilkendegivelse om, at det pågældende medlem konkret må antages at ville lægge vægt på usaglige hensyn. I denne sammenhæng skal det bemærkes, at formålet med inhabilitetsreglerne ikke alene er at sikre, at den enkelte sag behandles korrekt, men også at der ikke skabes mistillid til den offentlige forvaltning.

I overvejelserne bør dog tillige indgå, at der ikke i unødigt omfang bør lægges hindringer i vejen for, at kommunalbestyrelsesmedlemmer kan deltage i sagsbehandlingen i kommunalbestyrelsen og de stående udvalg.

Aktieselskabet Svendborg Avis er enejer af Ugeavisen Faaborg. På den baggrund er det Indenrigsministeriets opfattelse, at der er sammenfald mellem Aktieselskabet Svendborg Avis' interesser og Ugeavisen Faaborgs, og at der ligeledes er sammenfald mellem ejerne af Aktieselskabet Svendborg Avis interesser og aktieselskabets interesser som ejer af Ugeavisen Faaborg. Indenrigsministeriet har herved lagt vægt på, at Aktieselskabet Svendborg Avis som enejer af Ugeavisen Faaborg, der ikke er organiseret i selskabsform, hæfter fuldt ud herfor.

BBBs og CCCs økonomiske interesse i Faaborg Byråds beslutning om flytning af kommunens annoncering til Ugeavisen Faaborg

Den, der har en særlig personlig eller økonomisk interesse i en sags udfald, er, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, i forvaltningsloven, inhabil.

En økonomisk interesse skal for at medføre inhabilitet, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, i forvaltningsloven, være af en sådan størrelse, at man med rimelighed ud fra en generel bedømmelse kan gå ud fra, at den vil være egnet til at kunne påvirke sagsbehandlingen.

Det kan henvises til John Vogter, Den kommenterede forvaltningslov, 1999, side 162.

BBB og CCC ejer hver én aktie pålydende 100 kr. i Aktieselskabet Svendborg Avis.

Indenrigsministeriet finder ikke, at BBBs og CCCs aktieposter på hver 100 kr. i Aktieselskabet Svendborg Avis medfører, at der er grundlag for at antage, at byrådsmedlemmerne har en særlig øko-

nomisk interesse i udfaldet af Faaborg Byråds beslutning om flytning af kommunens annoncering fra Faaborg Tidende til UgeAvisen Faaborg.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse var BBB og CCC således ikke inhabile i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1, i forvaltningsloven ved behandlingen af sagen om Faaborg Kommunes annoncering.

BBBs og CCCs medlemskab af repræsentantskabet i Aktieselskabet Svendborg Avis

Den, der deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, der har en særlig interesse i en sags udfald, er inhabil i forbindelse med sagens behandling, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, i forvaltningsloven.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i § 3, stk. 1, nr. 3, fremgår følgende (Folketingstidende 1985 – 1986, Tillæg A, spalte 120 f):

”Inhabilitet i henhold til nr. 3 vil kun foreligge, såfremt den pågældende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til den pågældende juridiske person. Om den pågældende deltager i ledelsen, vil formentlig sjældent give anledning til tvivl. Således må ikke blot direktører og overordnede funktionærer, men i almindelighed også f.eks. medlemmer af bestyrelsen eller repræsentantskab anses som omfattet af bestemmelsen.”

I John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 2000, side 177, er blandt andet følgende anført:

”Inhabilitet i henhold til nr. 3 vil kun foreligge, såfremt den pågældende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har nær tilknytning til den pågældende juridiske person. Om den pågældende deltager i ledelsen, vil formentlig sjældent give anledning til tvivl. Ikke blot direktøren og overordnede funktionærer, men i almindelighed også f.eks. medlemmer af bestyrelse eller mindre repræsentantskaber må således anses som omfattet af bestemmelsen. Er der tale om medlemmer af større repræsentantskaber, f.eks. sparekassers garantforeninger, vil der dog næppe være grundlag for at antage inhabilitet efter bestemmelsen i nr. 3 og normalt næppe heller efter nr. 1, medmindre der er tale om en særlig økonomisk interesse.”

I Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 1994, side 180-181, er blandt andet følgende anført:

”Personer med nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald, vil således være inhabile.

Tilknytningen kan bestå i ansættelse – i en overordnet stilling, jf. udtrykket ”deltager i ledelsen af” – eller i et væsentligt økonomisk engagement. Direktører og andre overordnede funktionærer, bestyrelsesmedlemmer (men næppe medlemmer af mere talstærke repræsentantskaber e.l.), indehavere af aktieposter eller anpartsposter med bestemmende indflydelse vil således være omfattede.”

Det kan efter Indenrigsministeriets opfattelse på den baggrund give anledning til tvivl, i hvilke tilfælde medlemskab af et repræsentantskab i et aktieselskab indebærer, at inhabilitet i henhold til § 3, stk. 1, nr. 3, kommer på tale. Efter den juridiske litteratur må det antages, at repræsentantskabets størrelse, om der er tale om deltagelse i mindre eller mere talstærke repræsentantskaber, spiller en væsentlig rolle i vurderingen.

Et repræsentantskabs beføjelser i henhold til selskabets vedtægter, herunder om repræsentantskabet har afgørende indflydelse på selskabets ledelse, må efter Indenrigsministeriets opfattelse endvidere tillægges vægt ved vurderingen af, om § 3, stk. 1, nr. 3, finder anvendelse.

Medlemskab af repræsentantskabet i et aktieselskab vil således efter omstændighederne kunne indebære, at det pågældende medlem anses for at deltage i ledelsen af eller at have en sådan særlig tilknytning til selskabet, at inhabilitet i henhold til § 3, stk. 1, nr. 3, i forvaltningsloven kan komme på tale.

§ 54, stk. 1, § 59, stk. 1 – 3, § 63, stk. 1, 1. pkt., § 70, 1. pkt., og § 80 i lov om aktieselskaber (lovbekendtgørelse nr. 324 af 7. maj 2000) har følgende ordlyd:

”§ 54. Bestyrelsen og direktionen forestår ledelsen af selskabets anliggender. ...

§ 59. Vedtægterne kan bestemme, at der foruden bestyrelsen skal være et repræsentantskab. Dette vælges af generalforsamlingen. ...

Stk. 2. Repræsentantskabet skal bestå af mindst fem medlemmer. Direktører og bestyrelsesmedlemmer må ikke være medlem af repræsentantskabet. Vedtægterne skal indeholde nærmere bestemmelse om repræsentantskabets sammensætning og medlemmernes funktionstid.

Stk. 3. Repræsentantskabet skal føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender. Vedtægterne kan bestemme, at bestyrelsen så vidt muligt på forhånd skal gøre repræsentantskabet bekendt med visse nærmere angivne foranstaltninger, der ikke omfattes af den daglige ledelse. Vedtægterne kan endvidere bestemme, at valg af bestyrelse og fastsættelse af bestyrelsesmedlemmernes vederlag foretages af repræsentantskabet. Andre beføjelser kan ikke tillægges repræsentantskabet.

§ 63. De, der efter reglerne i §§ 60 – 62 [medlemmerne af selskabets bestyrelse og direktion] er bemyndiget til at repræsentere selskabet, må ikke disponere på en sådan måde, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe visse aktionærer eller andre en utilbørlig fordel på andre aktionærers eller selskabets bekostning. ...

§ 70. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når bestyrelsen eller revisor eller repræsentantskabet finder det hensigtsmæssigt.

§ 80. Generalforsamlingen må ikke træffe beslutning, som åbenbart er egnet til at skaffe visse aktionærer eller andre utilbørlig fordel på andre aktionærers eller selskabets bekostning.”

Af § 54, stk. 1, i aktieselskabsloven følger, at et repræsentantskab ikke er en del af et aktieselskabs ledelse i aktieselskabslovens forstand.

§ 59, stk. 1, i aktieselskabsloven bestemmer, at vedtægterne kan bestemme, at der skal være et repræsentantskab. Ifølge § 59, stk. 3, skal et repræsentantskab føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender. I henhold til § 70, 1. pkt, kan repræsentantskabet forlange generalforsamlingen indkaldt. Herudover kan repræsentantskaber i selskabets vedtægter tillægges visse i § 59, stk. 3, 2. – 3. pkt. nærmere opregnede opgaver.

I Erik Werlauff, Werlauffs kommenterede Aktieselskabslov, 1999, side 448, er anført følgende vedrørende repræsentantskaber:

”Som følge af, at der ... "savnes" et mere objektivt, tilbagetrukket kontrolorgan med egentlige tilsynsfunktioner (eftersom det unægtelig er vanskeligt at føre objektivt tilsyn med sin egen ledelse), kan der være god brug for et repræsentantskab. Dette fungerer som en art "stående udvalg" af aktionærer. Aktionærer ..., der på den ene side ikke vil tage del i den egentlige ledelse på bestyrelses - eller direktionsniveau, men som på den anden side finder det utilfredsstillende at skulle nøjes med den mere passive rolle som deltager på generalforsamlinger, kan således gennem et repræsentantskab opnå en vis løbende indsigt i og kontrol med selskabets forhold ...”

I Erik Werlauff, Selskabsmasken, 1991, side 23 - 24, er anført følgende:

”Medlemmer af ... [et] eventuelt repræsentantskab har ladet sig vælge ... til hverv, som giver dem *beføjelse til at handle i eller for selskabet til fremme af dets interesse*. ... Den opregnede personkreds (her benævnt: organmedlemmer) er forpligtet til ved sine dispositioner i og for selskabet (i visse tilfælde, og særligt for direktørers vedkommende, også ved deres handlen uden for selskabet), at handle til fremme af dets interesser, altså at forholde sig loyalt til selskabsinteressen.”

Vedtægterne for Aktieselskabet Svendborg Avis bestemmer, at generalforsamlingen, hvori enhver aktionær er berettiget til at deltage, af sin midte vælger et repræsentantskab bestående af 45 medlemmer, jf. § 10 i vedtægterne.

Ifølge vedtægterne for Aktieselskabet Svendborg Avis skal der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, hvis repræsentantskabet begærer dette, jf. § 7 i vedtægterne. Repræsentantskabet fører tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender, jf. § 10, 1. afsnit i vedtægterne, og repræsentantskabet vælger selskabets bestyrelse, jf. § 11, første afsnit i vedtægterne. Hvis deltagelse i andet selskab som ansvarlig interessent, i anden virksomhed med eller uden begrænset ansvar, i aktieselskaber eller andre økonomiske virksomheder, har væsentlig betydning for selskabets administrative, tekniske eller redaktionelle funktioner, skal repræsentantskabet godkende bestyrelsens indstilling til generalforsamlingen herom, jf. § 1, 2. afsnit i vedtægterne.

Beslutninger i repræsentantskabet, herunder valg til bestyrelsen træffes ved simpel stemmeflerhed af det samlede repræsentantskab, jf. 10, sidste afsnit, i vedtægterne.

På baggrund af den størrelse og de beføjelser som repræsentantskabet udøver i henhold til vedtægterne for Aktieselskabet Svendborg Avis er Indenrigsministeriet mest tilbøjelig til at mene, at deltagelse i Aktieselskabet Svendborg Avis' repræsentantskab ikke er inhabilitetsbegrundende, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, i forvaltningsloven.

Den loyalitetsforpligtelse, som medlemmer af repræsentantskaber ifølge det af Erik Werlauff anførte har til at handle i eller for selskabet til fremme af selskabets interesser fører efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke – henset til de begrænsede opgaver, vedtægterne for Aktieselskabet Svendborg Avis giver repræsentantskabet – til, at BBB og CCC kan anses for at have en nær tilknytning til selskabet, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, i forvaltningsloven.

Indenrigsministeriet har således ikke grundlag for at fastslå, at Tilsynsrådet for Fyns Amt med rådets udtalelse af 30. august 1999 har tilsidesat lovgivningen.

Indenrigsministeriet foretager herefter ikke videre i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til Tilsynsrådet for Fyns Amt og Faaborg Byråd.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen